

Nr 347.

Av herr **Spångberg m. fl.**, *angående lagändringar, åsyftande att företagande av abort må bliva tillåtet.*

Under ett flertal år har frågan om revision av den s. k. preventivlagen varit föremål för riksdagens behandling. Ett flertal utredningar och utlåtanden har förekommit, och något ytterligare material för riksdagens avgörande av nämnda spörsmål torde icke erfordras. Den allmänna opinionens krav på lagens revidering har under årens lopp vuxit sig allt starkare. Detta är förhållandet även med den opinion, som förefunnits på sina håll inom läkarkåren sedan många år tillbaka. Lagen är ett ingrepp i den allmänna tryck- och yttrandefriheten samt förhindrar effektiv upplysningsverksamhet och sund propaganda beträffande sexuella spörsmål. Synnerligen allvarsamt är även, att lagen försvårar kampen mot de smittosamma könssjukdomarna. Den är således ett hinder både för effektiv sjukvård och effektiv hälsovård. Därtill kommer, att lagen är en klasslag, riktande sig mot de fattigare klasserna. Att lagen kringgås av de förmögna samhällsklasserna är en känd och erkänd sak och bevisas bl. a. av dessa klassers påfallande lägre barnantal. Undertecknade motionärer anser, att kravet på revision av den s. k. preventivlagen är så väl motiverat, att det måste beaktas av innevarande riksdag.

En fråga som intimt sammanhänger med ovanstående är fosterfördrivningsfrågan. Även denna har sedan många år tillbaka varit föremål för riksdagens behandling. Även här föreligger en myckenhet av sådant material som klart belyser, hur lagen utgör ett direkt hinder för havande kvinnors erhållande av sakkunnig läkar- och sjukvårdshjälp. Varje år inträffar nya, upprörande s. k. fosterfördrivningsfall, som klart och tydligt visar, hur denna lag driver fattiga kvinnor att söka hjälp i fosterfördrivande syfte hos personer, som totalt saknar förutsättningar och möjligheter att kunna lämna denna hjälp under fullt be tryggande omständigheter.

Fosterfördrivningslagen är i allra högsta grad en klasslag. En ekonomiskt välsituerad kvinna, som vill undgå att bliva mor, kan utomlands och även inom landet anlita sakkunnig hjälp för fostrets avlägsnande, varvid risker för handlingens upptäckt genom tillstötande komplikationer äro synnerligen ringa. Allt fler blir de läkaruttalanden, som går ut på, att fall förekommer, då läkare bör hava rätt att utföra abort. Självklart är icke fosterfördrivning någonting önskvärt i och för sig, och det innebär ingen som helst propaganda för fosterfördrivning att kräva ändring av lagen. Fosterfördrivningsproblemet löses ingalunda endast genom straffbestämmelsernas slopande, utan därtill behöves

även effektiv upplysning på det sexuella området för förekommande av icke önskat havandeskap samt synnerligen omfattande sociala och ekonomiska skyddsåtgärder för moder och barn, skyddsåtgärder som det borgerliga samhället hittills icke visat sig mäktigt genomföra.

Spörsmålet om den s. k. preventivlagens revidering, borttagandet av straffbestämmelserna för fosterfördrivning, förverkligandet av effektiv statlig moderskapshjälp, genomförandet av sexuell undervisning och upplysning, upp rättandet av erforderligt antal barnbördshus, mödra- och barnhem. o s. v. måste ses i sitt samband med varandra. Ett verkligt effektivt lösande av dessa frågor är oundgängligen nödvändigt för att ge varje kvinna rätten att bestämma, huruvida hon vill bli mor eller ej. Undertecknade motionärer anser det vara riktigt, att fosterfördrivning, av därtill kompetent person, må, under förhållanden, som i förordningen närmare bör anges, betraktas som tillåten handling Därvid bör tagas hänsyn till sådana fall, då kvinna genom våldtäkt blivit havande och då hon riskerar att ge livet åt ett barn belastat med ärftliga sjukdomar eller kriminalitetsbrott samt kvinnans egen, av hälsoskäl eller sociala skäl, grundade, motivering för havandeskapets avbrytande.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till regeringen hemställa, att regeringen måtte skyndsamt låta verkställa utredning om, under vilka villkor företagande av abort må vara tillåtet samt att förslag till sådan lagstiftning och sådana ändringar av strafflagen föreläggas riksdagen.

Stockholm den 21 januari 1930.

Aug. Spångberg.

Nils Flyg.

Edoff Andersson.

Viktor Herou.

Karl Kilbom.

Verner Karlsson.

Oscar Öhman.

J. P. Dahlén.
